

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

http://xs.uz

E-mail: Info@xs.uz

2012 йил 29 июнь, № 127 (5547)

Жума

ТАҚДИРИМСАН, БАХТИМСАН, ЭРКИН ВА ОБОД ВАТАН!

Бугун юртимиздаги қай бир гўшага борманг, обод ва кўркам манзилларга, йирик sanoat корхоналарига дуч келасиз. Президентимизнинг ташаббуси ҳамда бунёдкор халқимиз кудрати билан барпо этилган ана шундай корхоналардан бири Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи бўлиб, у 1997 йилнинг 22 августда ишга туширилган.

Халқимизнинг бунёдкорлик салоҳияти

истиклол йилларида барпо этилган муҳташам иншоотлар, кудратли корхоналар мисолида ёрқин намоян бўлмоқда

Айни пайтда бу ердаги мутахассислар нефть ва газ конденсатини қайта ишлашга мўлжалланган замонавий технологиялар воситасида самарали фаолият олиб боришмоқда.

— Корхонамизда барча технологик жараёнлар асосий ишлаб чиқариш цехининг марказий операторлар хонасида бошқарилади ва назорат қилинади, — дейди завод директори Ш. Сайдахмедов.

— Бизда автобензин, авиакеросин, дизель ёқилгиси, углеводород эриткичи, мазут, суюлтирилган газ,

олтингурут каби нефть маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Сўнгги йилларда маҳсулот турини кўпайтириш ҳамда сифатини яхшилаш бўйича бир қатор ишлар амалга оширилди. Натижада халқаро стандартларга тўла мос келадиган юқори октанли Аи-91, Аи-93, Аи-95 русумидаги автобензинлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик.

Даржаикат, корхонада экологик жиҳатдан хавфсиз, юқори сифат кўрсаткичига эга бўлган дизель ёқилгиси ишлаб чиқарилмоқда. Бундан тўрт йил муқаддам жа-

хон стандартларига мос келадиган, совуқ ҳароратга чидамли маҳсулотлар тайёрлаш борасида амалга ўзлаштирилди. Қолаверса, айни пайтда “Боинг” ва “Аэробус” русумли ҳаво лайнерларига мўлжалланган, асл Джет А-1 русумли авиация ёқилгиси ишлаб чиқарилапти. Шу боис цехларнинг технологик инфратузилмаси модернизация қилинди, резервуарларда янги авиация ёқилгисини сақлашга мўлжалланган чора-тадбирлар амалга оширилди. Завод марказий лабораториясида авиация ёқилгисини ASTM (АҚШ) хориж стандартлари услубида синовдан ўтказиш учун жиҳозлаш юмушлари бажарилди. Бу ишларга жами 2,5 миллиард сўм ва 135 минг АҚШ доллари миқдорига маблағ сарфланди.

— Натижада DEF STAN 91-91 (Буюк Британия) ҳамда ASTM В 1655 халқаро стандартларига тўлиқ жавоб берадиган ҳамда айрим кўрсаткичлари бўйича улардан устунроқ бўлган Джет А-1 русумли авиация ёқилгисини ишлаб чиқариш жараёни ўзлаштирилди, — дейди корхона бош технологи Б. Усмонов. — Бу турдаги маҳсулот “Ўзбекистон ҳаво йўллари” МАК истеъмолчиларига мунтазам етказиб берилмоқда.

(Давоми 2-бетда.)

Дунё нигоҳи

Ўзбекистонда ёшларни соғлом ҳаёт тарзига жалб қилиш, баркамол авлодни тарбиялаш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар, жумладан, болалар ва ўсмирлар ўртасида йирик спорт мусобақаларининг ўтказилиши хориж ижтимоий-сиёсий доиралари вакиллари томонидан юқори баҳоланмоқда.

«Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш борасида катта муваффақиятларга эришди»

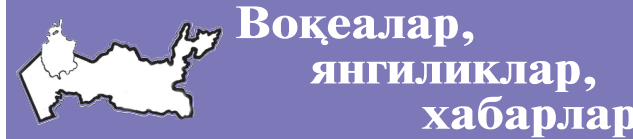
Хусусан, Япония Саломатлик ва фаровонлик халқаро университети профессори Момоко Чиза “Жаҳон” ахборот агентлигининг муҳбири билан суҳбатда соғлиқни сақлаш ва экология соҳасидаги турли лойиҳалар доирасида Ўзбекистонга уюштирилган сафарлари чоғида давлатимиз раҳбарининг ёш авлодни ҳар томонлама камол топтириш учун қулай шарт-шароитларни яратишга қаратаётган катта эътибори ва бу борада олиб борилаётган оқилона ислоҳотлар самарасига кўп маротаба гувоҳ бўлганини қайд этди.

Ўзбекистонда жисмонан соғлом ва маънан баркамол авлодни вояга етказиш бўйича амалга ошири-

лаётган кенг қўламли ишлар ҳақида тўхталар экан, Момоко Чиза мактаб, ўрта махсус таълим муассасалари ўқувчилари ҳамда талабалар ўртасида ўтказилаётган ва бошқа мамлакатларда учрамайдиган уч босқичли “Умид ниҳоллари”, “Баркамол авлод” ҳамда Универсиада спорт ўйинлари тизими ижобий натижалар бераётганини таъкидлади. Унинг фикрича, мазкур спорт ўйинлари халқаро турнирлар ва яқинлашиб келаётган Олимпия ўйинларида ўз Ватани шарафини муносиб ҳимоя қиладиган истеъдодли ҳамда қобилиятли спортчиларни тайёрлаш жараёнига бебаҳо хисса қўшмоқда.

(Давоми 2-бетда.)

Мамлакатимизда:

Сирдарё

Гулистон шаҳридаги “Бек қурилиш авто” МЧЖ жамоаси қурилиш-монтаж ишлари кўламини тобора кенгайтирмоқда.

Бинокорлар ҳиссаси

Йил бошидан буён 3 миллиард сўмлик иш бажарган бунёдкорлар айни чоғда шаҳардаги бир неча объектларни мамлакатимиз мустақиллигининг 21 йиллиги байрами арафасида фойдаланишга топшириш мақсадида меҳнат қилишяпти. Айни пайтда бу ерда янги лойиҳа рўйга чиқарилмоқда. Яъни “Микрокредитбанк”нинг 662 миллион сўмлик кредити

ҳамда корхонанинг 100 миллион сўм маблағи эвазига замонавий қурилиш техникалари харид қилинмоқда. Бу иш суръатини янада жадаллаштириш имконини беради. Шуниси эътиборлики, вилоятда жорий йилнинг беш ойи мобайнида 71,6 миллиард сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

Ш. ХОЛМУРОДОВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

Сурхондарё

Олтинсой туманидаги “Асиа — пласт Олтинсой” хусусий корхонасида полиэтилен қувурлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Имтиёз имкониятни оширмоқда

— Тадбиркорларга берилаётган катта эътибор туфайли маҳсулот ҳажми ошиб бормоқда, — дейди корхона раҳбари Муротали Абдуллаев. — Ҳозир ойига 85-90 миллион сўмлик қувурни истеъмолчиларга етказиб бераёмиш. Солиқ тўловидаги имтиёзлар эвазига тежалган маблағ фаолиятимизни кенгайтириш ҳамда янги иш ўринлари яратишга сарфланмоқда. Хусусан, дастлаб бу ерда 3 киши меҳнат қилган бўлса, бугун уларнинг сони 10 нафардан ошди.

Вилоятда жорий йилнинг ўтган даврида 278 та кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъекти ташкил этилиб, улар томонидан 8862 та иш ўрни яратилди.

Н. ТЕМИРОВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

Навоий

Вилоят марказидаги “Зарафшон извест” МЧЖ томонидан жорий йилнинг беш ойида 650 миллион сўмлик қурилиш маҳсулотлари тайёрланиб, буюртмачиларга етказиб берилди.

Маҳаллий хом ашёдан янги маҳсулот

Жамоа аъзолари қурилишда зарур бўладиган карбит-кальций ишлаб чиқаришни ҳам йўлга қўйиш ҳаракатида. Бунинг учун банк томонидан ажратилган 695 минг АҚШ доллари миқдориди кредитларга замонавий ускуналар олиб келинди. Хом ашё эса Томди туманидаги

Оқтоғдан келтирилади. Бу каби лойиҳалар Зарафшон шаҳридаги корхоналарда ўтган беш ой ичида 20 миллиард 62 миллион сўмлик sanoat маҳсулотлари ишлаб чиқарилишида муҳим омил бўлди.

А. ЗАРИПОВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

Наманган

Вилоят марказидаги санъат коллежида ташкил этилган битирувчилар кечасида ёшларга мутахассислик дипломи билан бирга меҳнат дафтарчалари топширилди.

Битирувчиларга меҳнат дафтарчалари

— Маҳаллий ҳокимликлар, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бўлиmlлари билан ҳамкорликда битирувчиларни иш билан таъминлаш юзасидан уч томонлама шартномалар туздиқ, — дейди коллеж директори Нортжои Юсупова. — Шунга асосан, 130 нафар битирувчи халқ таълими, 13 нафари маданият муассасалари, 20 таси эса бошқа меҳнат жамоаларида фаолият бошлайдиган бўлди.

Таъкидлаш керакки, жорий йилда вилоятдаги касбухона коллежларини тугаллаган 41880 нафар битирувчи ҳудуддаги корхона ва ташкилотлар билан тузилган худди шундай шартномалар бўйича ишга жойлашмоқда.

Қ. НАЖМИДДИНОВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

Муносабат

Энг улуг неъмат, бу — она-Ватаннинг тинч ва осойишта-лигидир. Беҳад ғурур ва шукрон билан айтамызки, жонажон Ўзбекистонимизда осуда ҳаёт ҳукмрон. Хотиржам юртга эса байрамлар ярашади.

Юксак ишонч масъулияти

Шу маънода, куни кеча биз, журналистлар Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунини катта кўтаринкилик билан нишонладик. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг табриклари барчамизга зўр кайфият ва мамнуният бахш этди. Табриқда қалам аҳлига алоҳида ҳурмат ва юксак ишонч билдирилганки, бундай эътибор бизга туганмас илҳом, куч-ғайрат бағишламоқда. Чунончи, Президентимиз табригидаги ушбу эътироф ҳамкасбларимизни, айниқса, тўлқинлантириб юборди: “...эркин ва обод ҳаёт барпо этиш йўлида асосий куч бўлмиш халқимиз, энг аввало, ёшларимизнинг маънавий оламини шакллантиришда, одамларимизнинг ҳаётга, меҳнатга муносабатини ўзгартиришда, уларни мураккаб фикрлаш, онгли яшаш руҳида тарбиялашда, бизнинг ривожланишимизга ҳалақит бераётган эски қолип ва қарашлардан халос бўлишда, бир сўз билан айтганда, доимо сезгир ва оғоҳ бўлиб яшаш, бугунги ва эртанги кун талаблари билан ҳаммадам бориш, ўз она юртига бўлган меҳри ва садоқатини мустаҳкамлашда — ўзини ҳақиқий инсон деган ҳар қандай кишига мансуб айни шундай олижаноб фазилатларни камол топтиришда оммавий ахборот воситалари соҳасида фаолият кўрсатаётган меҳнатчиларнинг улкан хизмати борлигини катта миннатдорлик билан таъкидлаб айтишни ўзимнинг бурчим деб биламан”.

(Давоми 2-бетда.)

Гўзаллик — соғлом ҳаёт тимсоли

Инсон руҳан ва жисмонан тетик, бардам экан, ҳамиша яхши яшашга, ҳавас қилса арзигулик ҳаёт қуришга интилади.

Халқаро кўргазма

Бугун, айниқса, замон ривожланиб, юртимиз тараққиётга юз тутгани сайин одамларнинг дунёқараши, ҳаётга муносабати, турмуш тарзи ва яшаш шароити буткул ўзгармоқда. Бу каттаю кичикнинг маънавий дид ҳамда савияси кундан-кун юксалаётгани, мусика, санъат ва гўзаллик ҳақидаги тасавуруларимиз тобора бойиб бораётганлиги мисолида ўз ифодасини топтоқда.

Пойтахтимиздаги Ёшлар ижод саройида ташкил этилган “BeautyExpo Uzbekistan — 2012” халқаро иқтисодиётини ривожлантиришнинг гўзаллик кўргазмасига ташриф буюрсангиз, бунга яна бир бор амин бўласиз. Ушбу тадбир “ТНТ Экспр” кўргазмалар компанияси, Абу Али ибн Сино (Авиценна) номидаги халқ таъбири халқаро уюшмаси, “Аёллар кенгаши” республика жамоат бирлашмаси ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилмоқда.

(Давоми 2-бетда.)

Семинар

“Камолот” Ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгашида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуриндаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш кўмитаси, Фанлар академияси қошидаги “Ёш олимлар” кенгаши, “XXI asr texnologiyalari” журнали билан ҳамкорликда “Ёшларнинг инновацион тафаккурини ривожлантириш — долзарб вазифа” мавзусида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

Илғор инновациялар — давр талаби

Бугунги замон ёшлардан илғор фикрлашни, ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳасида аҳоли эътиёжларини тўлақонли қондириш, кундалик турмушимизда қулайликларни кўпайтиришга ҳизмат қиладиган янги қарашларни яратишни талаб этмоқда. Бунда эса, табиийки, уларда инновацион тафаккурни кучайтириш, қишлоқ хўжалиги,

саноат, ахборот-коммуникация технологиялари, кимё технологияси, темир йўл ва авиация хизматлари ҳамда бошқа соҳаларда кенг қўла-ниладиган гошларни ишлаб чиқишга давлат томонидан кўмаклаштиш, ёш иxtiroчиларга шарт-шароит яратиш берилш муҳим аҳамият касб этади.

(Давоми 2-бетда.)

Ўзбекистонда Германия иқтисодиёти куни

Пойтахтимизда 28 июнь куни “Германия иқтисодиёти куни” мавзусида бизнес-форум бўлиб ўтди.

БИР РАҚАМ ШАРХИ

Тадбир Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси, Германия иқтисодиётининг Марказий Осиёдаги ваколатхонаси ҳамда мамлакатимиздаги Германия иқтисодиёти клуби ҳамкорлигида ташкил этилди. Унда Ўзбекистон ва Германиянинг савдо-саноат, сармоя, сугурта, нефть-газ, банк-молия, соғлиқни сақлаш, фармацевтика, автомобилсозлик, қишлоқ ва сув хўжалиги, кимё ва озиқ-овқат саноати,

юқори технологиялар, логистика, транспорт ва транспорт коммуникациялари, электрон маҳсулотлар, мебелсозлик, энгил саноат, геология, ахборот технологиялари, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш каби соҳалар учун масъул вазирлик ва идоралари, компания ҳамда концернлари раҳбарлари қатнашди.

(Давоми 2-бетда.)

Иқтидорли ёшларнинг парвоз майдони

“Келажақ овози — 2012” кўрик-танловининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри босқичларида иштирок этган йигит-қизларнинг умумий сони

79 минг нафарга етди.

Танлов илк бор ташкил этилган 2005 йилда 3 минг иқтидор эгасидан ариза тушгани инобатга олинадиган бўлса, ўтган қисқа даврда унинг нуфузи тобора ошиб, мамлакатимиз ёшларининг истеъдодини юзага чиқаришга ҳизмат қиладиган бу муҳим тадбир, таъбир жоиз бўлса, ёшларнинг парвоз майдонига айланиб бораётганидан далолат беради.

Ўзбекистонда Германия иқтисодиёти кун

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси раиси Алишер Шайхов Ўзбекистон билан Германия ўртасидаги муносабатлар барча йўналишлар қатори савдо-иқтисодий соҳада ҳам изчил тараққий этаётганини, бунда икки мамлакат раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётганини алоҳида таъкидлади. Мазкур анжуман ҳам ўзаро савдо-иқтисодий ва сармовий алоқаларни янада ривожлантириш учун янги имкониятлар очишга ҳисса қўлиши қайд этилди.

Форумда германиялик ишбилармонларга мамлакатимиз иқтисодиётига инвестиция жалб этишининг устувор йўналишлари ҳақида батафсил маълумот берилди. Мехмонлар юртимизда давом этаяётган кенг қўламли хусусийлаштириш жараёни, иқтисодиётимизда изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотлар, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш борасидаги ўзгаришлар, "Навоий" эркин индустриал-иқтисодий зонаси ва "Ангрен" махсус индустриал зонасида сармовдорлар учун яратилган қулай имкониятлар билан танишди.

Германия сармовдорлари иштирокида мамлакатимизда умумий қўйма-

ти бир миллиард евродан зиёд қўллаб қармолий лойиҳалар амалга оширилган. Икки мамлакат ўртасидаги алоқалар давлатлараро, ҳуқуматлараро ва идоралараро даражадаги юздан зиёд ҳужжатга асосланади. Улар орасида сармовий, молиявий, техникавий соҳалардаги ҳамда кадрлар тайёрлаш ва мутахассислар малакасини ошириш борасидаги ҳамкорликка оид битимлар бор. Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида имзоланган Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимга мувофиқ, савдо алоқалари борасида мамлакатларимиз ўртасида энг кўп қўлайлик яратиш тартиби жорий қилинган. Ўзбекистон билан Германия ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқалар муттасил ривожланмоқда. Жорий йилнинг биринчи чорағида ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 118,1 миллион АҚШ долларини ташкил қилди. Ўзбекистонда германиялик сармовдорлар иштирокида тузилган 123 қўшма корхона, Германия фирм ва компанияларининг 47 вазокатхонаси фаолият кўрсатмоқда. Улар энгил саноат, табиёт ва фармацевтика, илмий тадқиқотлар, савдо, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, юк ва йўловчи ташвиш ҳамда автомобил хизмати каби соҳаларда иш юряпти.

— Биз ўзбекистонлик ишбилармон-

лар билан узоқ мuddатли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада кенгайтириш, янги шериклар билан алоқалар ўрнатish мақсадида келдик, — деди Германия Федератив Республикаси Штутгарт минтақаси савдо-саноат палатасининг департамент директори, делегация раҳбари Барбара Эффенбергер. — Мамлакатингизнинг қатор вазирилик ва идораларида ҳамкорликни кенгайтириш юзасидан музокаралар ўтказдик. Бу жараёнда Ўзбекистонда хорижий сармовдорларнинг фаол ва самарали иш юритиши учун кенг имконият ва имтиёзлар яратилганига гувоҳ бўлдик.

Анжуманда икки мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий ва сармовий ҳамкорликни, жумладан, савдо-сармов, нефть-газ, машинасозлик, қурилиш, логистика, электротехника, банк-молия ва ахборот технологиялари каби соҳалардаги алоқаларни янада ривожлантиришга, Германия компанияларини мамлакатимиздаги хусусийлаштириш жараёнига янада кенг жалб этишга оид масалалар атрофида муҳомада қилинди. Ўзбекистон ва Германиянинг иқтисодий салоҳияти ва имкониятлари таҳлил этилар экан, товар айирбошлаш ҳажминини янада ошириш, қўшма корхона сонини кўпайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Тадбир доирасида Ўзбекистоннинг қатор компания ва корхоналари ҳамда Германия ишбилармон доиралари вакиллари иштирокида кооперация биржа бўлиб ўтди.

Ирода УМАРОВА, Ўза мухбири.

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Япония жанг саныти ва яккакураш федерацияси бош директори, спорт устаси Хидео Камаганинг фикрича, Ўзбекистонда болалар ва ўсмирлар ўртасида республика миқёсидаги спорт мусобақаларининг мунтазам ўткази-

«Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш борасида катта муваффақиятларга эришди»

лиши спортнинг хилма-хил турлари бўйича мамлакат ҳамда жаҳон чемпионларини тайёрлашда муҳим аҳамият касб этади. Унинг сўзларига қараганда, Ўзбекистонда болалар ва ўсмирлар спортини ривожлантириш орқали уларнинг соғлом ва фаол ҳаёт тарзи учун шарт-шароитлар яратилгани юксак ақлий салоҳият-

га эга баркамол авлодни тарбиялашда муҳим омиллардан бири ҳисобланади.

Х. Камага мустақиллик йилларида мамлакатимизнинг спорт соҳасида эришган муваффақиятларини ҳамда Ўзбекистонлик спортчиларнинг Олимпиада ўйинлари, хориж ва юртимизда ўтказилган бошқа

турли-туман халқаро мусобақаларда кўпга соғломлашди. Шунинг билан бирга, ўзбекистонлик дзюдо усталари, жумладан, Абдулла Тангриевнинг мазкур спорт тури бўйича халқаро турнирлар ва бошқа йирик мусобақаларда эришган галабалари алоҳида эътирофга моликлигини таъкидлади.

“Юртингиз спортчилари эришган барча муваффақиятлар, — деди Х. Камага пировардида, — Президент Исом Каримовнинг спортни ривожлантириш ва баркамол авлодни тарбиялашга қаратаётган эътибори ҳамда ҳаммурилли маҳсулидир”.

«Жаҳон» АА.

Юксак ишонч масъулияти

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Дарҳақиқат, жамиятдаги воқеа-ходисаларни холисона ёритиш, ўсиб келаётган, онгу тафаккури энди-энди шаклланаётган ёшларимизни тўғри йўлга бошлашда матбуотнинг таъсири бекиёс. Шу боис айтадиган ҳар бир сўзимизда холисликка таяниб, ҳақиқатни қарор топтиришга интилишимиз бугун ҳар қачонгидан-да зарурдир. Ўз навбатида, бу ёзаётган мақолаларимизнинг қизиқарли, ўқишли бўлиши учун асос вази-фасини ўтайди. Айниқса, тайёрландиган материалларимизда Президентимиз томонидан белгилаб берилган Концепциядаги талабларни дастуриламал деб билишимиз ва шу асосда фаолият кўрсатишимиз мақсадга мувофиқ.

Бугун давр ўзгарди. Жамиятимиздаги янгилашларни холис ва тезкор, таъсирчан қилиб ёритишда зиммामизга юксак талаблар қўйилмоқда. Бу вази-фаларни бажариш эса ички назорат, орқича андишаю истихोलани бир четга суриб қўйиб, фақат ҳаққонлилик ва адолат тамойилларига асосланиб иш кўришни тақозо қилаётган. Зеро, ҳозирги кунда мамлакатимиз ри-вожига тўсик бўлаётган айри кукурларни бартараф этиш масаласига холисона ёндашсақ, юзими ёруғ, қаддимиз тик бўлади. Мана шу ҳаётий ҳақиқат Юртбошимиз табриғида ҳам ифода этилганлиги бизга яна-

да шижоат, қатъият бағиш-лади.

Табриқда, шунингдек, журналистнинг виждон амри билан яшashi, ўз ишига қатъият ва масъулият билан ёндашиши зарурлиги алоҳида таъкидланган. Бу, албатта, журналист ўз фаолиятига жиддий, танқидий нукта назардан баҳо беришни ўрганмоғи, шу билан бирга, ҳар бир жараёнда виждон амрига қўлоқ тутиши лозим-лигига ишорадир. Бинобарин, журналист замон билан ҳамнафас яшамоғи учун унга нафақат истеъдод, балки янги-ча тафаккур ва кенг билим зарур. Қувонарлиси, бугун бунга эришмоғимиз учун юртимизда барча шарт-шароит ва имкониятлар мавжуд. Ҳозир нафақат пойтахтда, балки мамлакатимиз вилоятларида фаолият кўрсатаётган оммавий ахборот воситаларининг моддий-техник базаси ҳам йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда, ҳамкасбларимиз турли танловларда иштирок этиб, совриндорлар сафидан жой олишаёпти. Буларнинг бари ушбу соҳада меҳнат қилувчи фидойий ҳамкасбларимизнинг ижод завқидан баҳраманд бўлиб, ҳавас қилса арзиғулик ютуқ ва муваффақиятларни қўлга киритишларида муҳим аҳамиятга эгадир.

Шаҳзода АКБАРОВА,
«Илғор эл фаол журналисти — 2011»
танлови қолиби,
«Аёл ва жамият»
газетасининг махсус мухбири.
Наманган вилояти

Гўзаллик — соғлом ҳаёт тимсоли

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Кўргазмада гигиена воситалари, пардоз ашёлари, табиий гиёҳлар, биологик фаол дармондорилар, заргарлик буюмлари, сартарошона ва косметологияда қўлланладиган техник жиҳозлар намойиш этиляпти. Бундан ташқари, нозик дидли опа-сингилларимиз учун энг атак гўзаллик салонлари ва эстетик тиббиёт клиникаларининг хизмат турлари ҳам тақдим қилинаётир.

Бу йил саккизинчи бор ўтказилаётган мазкур анъанавий кўргазмада маҳаллий ишлаб чиқарувчилар билан бирга, Беларусь, Болгария, Германия, Греция, Жанубий Корея, Италия, Хитой, Хиндустон, Покистон, Польша, Швейцария сингари жаҳоннинг ўн олти мамлакатидан 50 дан зиёд компания катнашапти.

— Уч кун давом этиши кўзда тутилган Гўзаллик индустрияси кўргазмасида маҳсулотлар намойишидан ташқари соҳа мутахассислари учун маҳорат дарслари, тақдирот ва шулар ҳам уюштирилади, — дейди Ўзбекистон сартарошлар уюшмаси раиси Фарҳод Шомуродов. — Ўз навбатида, бу каби ранг-баранг тадбирлар юртимиз мута-

хассислари ва хорижлик экспертларнинг ўзаро таъриба алмашиши, ижоди мулоқотга киришиши ҳамда мустақам ҳамкорлик алоқалари ўрнатишда муҳим аҳамиятга эга.

Польша давлатининг “Donegal” компаниясида косметик аксессуарлар ишлаб чиқарилади. Бугунги кунда ушбу компания маҳсулотлари МДҲ ва Европа мамлакатларида хариддорлиги билан нол қозонган.

— Пойтахтингизда бўлиб ўтаётган Гўзаллик кўргазмасида тўртинчи бор иштирок этишимиз, — дейди корхонанинг экспорт масалалари бўйича менежери Кристина Чоп. — Ўзбекистонда мода ҳамда ишлаб чиқариш саноати тобора ривожланиб бораётгани боис бу ердаги етакчи фирма ва компаниялар билан ҳамкорлик қилишдан манфаатдормиз. Кўргазманинг илк куниданқо маҳсулотларимизга катта қизиқиш билдирилмоқда. Энг муҳими, бу ерда бугунги харидор талабини, билдирилатган тақлим ва мулоҳазаларни диққат билан ўрганаяпмиз.

Кўргазмадан, шунингдек, Ўзбекистон Халқ табиоти академияси тавсия этаётган табиий дори воситалари ҳам ўрин олган. Махсус сифат сертифика-

тига эга бўлган ушбу маҳамлар улуг бобокалонимиз — Абу Али ибн Синодан мерос тавсиялар асосида турли ўсимлик, минерал тош ва тузлар, шифобахш ёғлар ҳамда ҳайвонларнинг ички органларидан тайёрланади.

— Бизнинг асосий вази-фамиз халқ табиоти соҳасида мутахассислар тайёрлаш ҳамда табиий дорилар яратишидир, — дейди мазкур академиянинг бошқарув кенгаши раиси Муҳаммаджон Ҳамроев. — Бугунги кўргазмада намойиш этилаётган шифобахш гиёҳлар орак-қон томир тизими, ички касалликлар ҳамда қандли диабет хасталиклари муолажасида қўлланади. Жумладан, “Мумий”, “Исканжубин”, “Матбухи халила”, “Қамбил”, “Табобшир” сингари воситалар организмнинг иммун тизимини мустаҳкамлаш ва қон айланисини яхшилаш хусусиятига эгадир.

Экспозициядаги “Gul” маркасининг табиий косметика воситалари — шифобахш мой, скраб, совун, ифориш шам ва чойлар ҳам шарқона гўзаллик ихлосмандларининг диққат-эътиборини жалб этмоқда.

Муборак ОХУНОВА, Ҳасан ПАЙДОЕВ (суратлар), «Халқ сўзи» мухбири.

Хизматлар кўлами кенгаймоқда

Бизнинг “Анд Авиценна” масъулияти чекланган жамиятимиз аҳолига турли турдаги, жумладан, невропатолог, окулист, хирург, лор, стоматолог, кардиолог, гинеколог, физиотерапевт табиий хизматларини кўрсатиб келади. 2010 йилдан буён “Асака” банки мижозимиз.

Интилиш

Андижон вилояти аҳоли-сига стационар шароитда табиий хизмат кўрсатиш фаолиятини кенгайтириш мақсадида 110 ўринли стационар даволаш марказини ташкил этиш лойиҳасини ишлаб чиққанмиш. Ушбу лойиҳани амалга ошириш учун жамият фаолият юр-таётган бинони тўлиқ реконструкция қилиш кўзда тутилган бўлиб, шу мақсадда банка 5 йил мuddатда 800,0 млн. сўм кредит сўраб мурожаат этган эдик.

Аризамиз қўриб чиқил-гандан сўнг жамиятимизга кредит ахратиш масаласи тезда ижобий ҳал қилиниб, “Асака” банкнинг “Фарҳод” филиали томонидан имтиёзли фоизларда узоқ мuddатга кредит маблағлари ажратилди. Жамиятимизда олиб борилаётган қурилиш-таъмирлаш ишларини жорий йилнинг

август ойига тўлиқ якун-лаш кўзда тутилган. Бугунги кунда табиий даволаш марказимизда 23 нафар ходим иш билан таъминланган бўлса, лойиҳа тўлиқ амалга ош-гач, яна 26 та иш ўрни яратилади.

“Асака” банки қўрсатаётган хизматлар сифати ва банк ходимларининг эътиборидан жуда ҳам миннатдормиз. Келгусидаги режаларимизни амалга оширишда унинг молиявий қўллаб-қувватлашига ишонган ҳолда, халқимизга янада сифатли табиий хизмат кўрсатиш ва фаолиятимизни тобора кенгайтириб боришни ўз олд-димизга мақсад қилиб қўйганмиш.

Р. МИРЗАҚОСИМОВ, «Анд Авиценна» масъулияти чекланган жамияти раҳбари.

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Заводимизда халқаро стандартларга мувофиқ бўлган сифат тизимини жорий этиш борасида ҳам самарали иш олиб бориляпти. Айни пайтда у Марказий Осиёдаги тўртта халқаро стандарт сертификатига эга бўлган ягона корхонадир. Қолаверса, ишлаб чиқариш жараёنларини янгилаш ҳамда уларни халқаро андозаларга мослаштириш ишлари ҳам давом этиляпти.

Албатта, бу жиҳатлар завод салоҳияти ошишига хизмат қилаёпти. Корхонада 2011 йили солиштирма нарҳларда 995,8 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиди. Республика истеъмолчиларига шу даврда 332,9 миллиард сўмлик халқ истеъмол моллари етказиб берилди. Белгиланган режа 116,1 фоизга бажарилди. Натиха ҳам шунга яраша: 2010 йилдагига нисбатан 25,1 минг тонна кўп нефть ва газ конденсати хом ашёси қайта ишланди.

Корхонада Маҳаллийлаштириш дастури доирасида углеводород эритгичи ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Ўтган йили мамлакатимиз лок-бўёқ ишлаб чиқарувчи корхоналари учун зарур хом ашё санналган ана шундай маҳсулотдан 9 655 тонна тайёрланди ва режа 107,3 фоизга бажарилди. Бу каби ютуқларда малакали кадрларнинг хиссаси бекиёсдир. Зеро, бугун корхонада 3270 нафар ишчи-ходим меҳнат қилаёпти. Уларнинг 940 на-

фарини ўттиз ёшгача бўлган йигит-қизлар ташкил этади. Беқозд Хайдаров — шулардан бири.

— Бухоро нефть ва газ саноати касб-хуна колледжида таҳсил олганман, — деди у. — Ўтган йили шу заводга ишга қабул қилидим. Ҳозир 1-цеҳда технологик қури-

Натихада 282 нафар талаба ишлаб чиқариш ва битирув-малакавий иши амалиётини бевосита зав-воддаги ишлаб чиқариш жараё-ларидан ўтказди. Бундан ташқари, Бухоро нефть ва газ ҳамда Коро-вулбозор саноат ва транспорт касб-хуна колледжларининг 234

Сертификатлар топширилади

Юрт тинчлиги ва осовийшталитини сақлаш, жамоат тартиби ва хавфсизлигини таъминлаш тараққийт марраларини изчил забт этишининг муҳим шартидир. Бинобарин, истиқлол йилларида Президенти-миз раҳнамолигида ички ишлар идоралари тизимида амалга оширилаётган ислохотлар ҳам ана шу мақсадлар рўёбига хизмат қилмоқда.

Тадбир

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирилик Академияси ўқув полигонига ушбу муассасада бир ой давомида касбий билими ва маҳоратини оширган профилактика инспекторларига сертификатлар топшириш маросимида инспекторларга таъкидланди. Унда вазирилик масъул ходимлари, академиянинг профессор-ўқувчилари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этиди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири, генерал-лейтенант Б. Матлюбов ва бошқалар таъкидлаганидек, бугунги кунда юртимизда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини муҳофаза қилиш ҳамда уларнинг хавфсизлигини таъминлаш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, Президентимиз ташаббуси билан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида мустақам моддий-техник базага эга милиция таянч пунктлари фаолият йўлга қўйилди. Айни чоғда милиция участка инспекторлари бўлимлари негизида профилактика инспекторлари институтининг жамиятда тугган ўрни ошиб бораётган. Бу эса ушбу касб эгаларида юксак профессионализм, одамлар орасига кириб бориш, ёшлар қалбига йўл топа билиш, оила ва мактаб ўртасида мустақам алоқа ўрната олиш хусусиятларини ривожлантиришда катта аҳамият касб этмоқда.

Буни ҳозир диёримизнинг барча худудларида фаолият олиб бораётган ички ишлар идоралари соҳавий хизматларининг аҳоли, маҳаллалар ва жамоат ташкилотлари билан

ўзаро ҳамкорлиги янги бошқича кўтарилгани мисолида ҳам кўриш мумкин. Қолаверса, жиноят ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, уларга қарши курашиш тездорлиги ҳамда ҳаракатчанлигини ошириш имконини берувчи бутун-лайиқ янги халқчил профилактик тизим яратилди. Илгарилари ҳар бир профилактика инспектори 10 — 15 минг, айрим жойларда ундан ҳам кўп аҳолига хизмат кўрсатган бўлса, ҳозирги кунга келиб, бу кўрсаткич мос равишда Тошкент шаҳрида 2,5 — 3 минг, бошқа худудларда эса 4,5 — 5 минг нафарни ташкил этаётган.

— Мазкур ўқув-йўлғинда билим ва таърибаимизни ошириш имконига эга бўлиб, — дейди Марҳамат тумани ички ишлар бўлими милиция таянч пункти профилактика инспектори, катта лейтенант Азамат Абдозов. — Бу ерда касбий, жисмоний, ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий, психологик ва табиий тайёрликлар машғулотларида иштирок этиб, малака ошириш учун барча шарт-шароит мавжуд. Ўз соҳасининг етуқ профессор-ўқувчиларидан таҳсил олганимиз ҳам биз учун айни мудоао бўлди. Ўрганганларимиз фаолиятимиз самардорлигига хизмат қилиши, шубҳасиз.

Тадбирда 600 нафар профилактика инспекторига сертификатлар топширилди. Улардан 19 нафар энг фаоли Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирилгининг фахрий ёрлиғи ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Сайджон МАХСУМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Илғор инновациялар — давр талаби

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Тадбирда сўзга чиққанлар давлатимиз раҳбарининг 2008 йил 15 июлда қабул қилинган “Инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқаришга татавбе қилиш бў-расидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори бу борада мамлакатимизда амалга оширилаётган ишларни янада юксак бошқича кўтаришда дастуриламал бўлаётганини алоҳида таъкидлашди.

— Инновация деганда кўпчилик мураққаб илмий ишланмалар ва йиллар мобайнида яратиладиган каш-фиётларни тушунади, — дейди Ўзбекистон Республикаси “Камолот” Ёшлар ижтимоий харакати Марказий Кенгаши раиси Баҳодир Фаниев. — Аслида, инновация инсон ҳаётини янада яхшилашга хизмат қиладиган ҳар қандай янгиликдир. Бундан ниманидир яратиш эмас, унинг жамиятга, инсониятга фойдасини орттириш муҳим ўрин та-ди. Масалан, бу борадаги

фиркимизни ахборот-коммуникация технологиялари мисолида давом эттирадиган бўлсак, нафақат янги қурилишни ихтиро этиш, балки мавжуд техниканинг фойдаланувчига тақдим қиладиган имкониятларини ошириш, уни янада қулайлаштириш ҳам инновациядир.

Анжуманда мамлакатимизда инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқиш ҳамда амалиётга таътиқ қилишини меъёрий-ҳуқуқий пойдевори яратилгани айтайтилиди. Айни пайтда юртимизда инновациялар ва инновацион фаолиятни қўлла-қувватлашини ҳуқуқий асосларини янада тақомиллаштириш, бунда ёш ихтирочиларнинг ташаббуслари ҳамда янги гояларини ривожлантиришга қўмаклашишга алоҳида эътибор қаратишни замоннинг ўзи тақозо этаётган.

Тадбирда бир гуруҳ ишланувчан ва интилувчан ёшларга ташкилотчиларнинг эсдалик совғалари ҳамда махсус дипломлар топширилди.

Ҳасан ТОШҚҲЖАЕВ.

замонавий стадион, “Ёшлар аттракцион боғи” ҳамда тураржойлар барпо этилиши кўзда тутили-ляпти. Буларнинг бари, шубҳасиз, заводда ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш, ҳаракатларини камайтириш, фаолият қўламини кенгайтириш эвазига рўёбга чиқ-моқда. Ҳисоб-китобларга қараган-да, 2009 йилда корхонада ҳара-жатлар режадаги 20,1 фоиз ўрни-га 30,3 фоизга, 2010 йилда эса 10 фоиз ўрнига 13,7 фоизга камайтирилди. Бу Президентимизнинг “Иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарини қўллаб-қувватлаш, уларнинг барқарор ишлашини таъминлаш ва экспорт салоҳиятини ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида”ги Фармони ижросини таъминлаш йўлидаги саъй-ҳаракатлар натижасидир.

Эътиборлиси, бугунги кунда корхона ўзининг қорвачилик мажмуасига ҳам эга. Бу ерда минг бошдан зиёд зотдор қорамоллар парварши қилинапти. Яна тўрт гектар майдонда иссиқхона, ўн гектар майдонда эса интенсив бoғ яратилган.

...Автуловда қадимий Бухоро шахридан қунчақ томон йўл лсангиз, ҳалал ўтмай, олисда қад рсталган минораларга кўзингиз тушади. Бу — ҳозиргина фаолият ҳақида ҳикоя қилганимиз, Бухоро нефтини қайта ишлаш заводининг осмонлар минораларидир. Фахрлансак арзийдики, ушбу улкан иншоот халқимизнинг бунёдкорлик салотиқидан дарак бериб турибди ва бизни улуг мақсадлар, улкан яратувчилик ишлари сари илҳомлантириб, эртанги кунга ишонч ҳиссини янада мустаҳкамламоқда.

Тошўлат АҚМАД, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг Бухоро вилояти бўлими масъул котиви.

Qishloq Qurilish Bank

Мамлакатимизда банк-молия тизимининг барқарор ва ишончли фаолият юритишини таъминлаш мақсадида илҳом берилган асосий қисми бўлиб, иқтисодиёт тармоқларини жадал ривожлантириш, энг асосийси, одамларнинг турмуш фаровонлиги ҳамда ҳаёт даражасини юксалтиришда муҳим роль ўйнайпти. «Қишлоқ қурилиш банк» очик акциядорлик тижорат банки фаолияти ҳам бунга мисол бўла олади.

Мазкур банк сармояларининг асосий қисми юртимизда олиб борилаётган улкан бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари, саноат тармоқлари ҳамда кичик бизнес субъектларининг инвестициявий лойиҳаларини молиялаштиришга йўналтирилаяпти.

Реклама ўрнида

Бу борада бажарилган ишлар кўламини чуқур ҳис қилиш учун Президентимизнинг 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишлари бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасида айтилган кўйидаги сўзларини келтириш ўринлидир: «Ҳақат ўтган йилнинг ўзида намунавий лойиҳалар асосида умумий майдони 1 миллион 100 минг квадрат метрга тенг бўлган 7 минг 400 та хусусий уй-жой қуриб битказилди. Бу мақсад учун 576 миллиард сўмдан ортиқ инвестициялар йўналтирилди, уларнинг 63 фоиздан зиёдини марказлаштирилган манбалар ва «Қишлоқ қурилиш банк» маблағлари ташкил этади».

Барқарор фаолият эътирофи

«Қишлоқ қурилиш банк» 2011 йилдаги фаолиятини капиталлашув даражасини янада ошириш, ресурс базасини мустаҳкамлаш, иқтисодиётнинг муҳим тармоқларини ривожлантириш юзасидан комплекс дастурларни амалга ошириш, инвестициявий фаолиятини кучайтириш, қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида уй-жойлар қурилишини молиялаштириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлашга қаратгани учун барча кўрсаткичлар бўйича барқарор ўсish суръатлари таъминланди. Бунда, табиийки, Президентимизнинг 2010 йил 26 ноябрдаги «2011 — 2015 йилларда республика молия-банк тизимини янада ислоҳ қилиш

ва барқарорлигини ошириш ҳамда юқори халқаро рейтинг кўрсаткичларига эришишнинг устувор йўналишлари тўғрисида»ги қарори ҳамда банк тизимини ислоҳ қилишга қаратилган тегишли ҳужжатлар муҳим омил бўлди. Натijaда банкнинг молиявий ҳолати янада яхшиланиб, уст-тав капитали 171,1 млрд. сўмга етди. Умумий капитал кўрсаткичи 115,7 фоизга ортиб, 208,8 млрд. сўмни ташкил қилди. Бу, ўз навбатида, соф активларни ўтган йилда-гига нисбатан 68,3 фоизга ошириш орқали унинг умумий миқдорини 1 212,5 млрд. сўмга етказиш имконини берди. Пировардида капиталнинг етарлилик даражаси амалда-ги мейёрларга тўлиқ мос, яъни 28,0 фоиз миқдорда бўлишига эришилди.

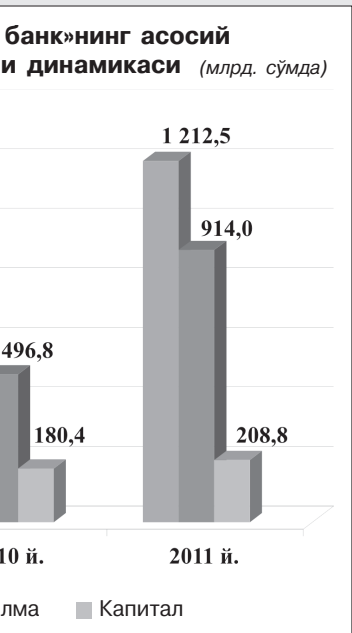
Ажратилган жами кредитларнинг 443,8 млрд. сўми ёки 66,0 фоизи инвестиция мақса-длари учун йўналтирилди,

инвестициявий кредитлар қол-диғи 775,3 млрд. сўмни ташкил этди. Эътиборли жиҳати шундаки, бундай кредитлар-нинг 2,1 млн. АҚШ долларига нисбатан 214,6 млрд. сўм миқдорида-ги бўш пул маблағлари жалб қилинган бўлиб келди.

Банк фаолиятидаги бу каби ижобий кўрсаткичлар самараси ўлароқ, «Moody's Investors Service» халқаро рейтинг агентлиги томонидан аввал берилган халқаро рейтинг ба-хоси яна бир бор тасдиқлан-ди, «Қишлоқ қурилиш банк»-нинг барча рейтинглар прог-нози «Барқарор» баҳога сазо-вор бўлди. Шунингдек, «Аhbor-reyting» рейтинг агент-лиги томонидан миллий рей-тинг шкаласи бўйича берил-ган UzA+ кредит рейтинги қайта тасдиқланди.

Самарадорликнинг муҳим омил

Тижорат банклари фаоли-яти самарадорлигининг муҳим кўрсаткичларидан бири, шуб-ҳасиз, бу мижозлар ишончи-нинг ортисидир. Шу боис мижозлар базасини мустаҳкам-лаш, улар доирасини турли йўналишда фаолият юритув-чи юридик ва жисмоний шахс-лар ҳисобига кўпайтириш «Қишлоқ қурилиш банк»нинг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланган. Бун-га амалда эришилган мақса-ди эса илгор технологиялар-га асосланган янги банк маҳ-сулотларини жорий этиш, кўрсатиладиган хизматлар си-

Аҳолига пластик карточка-лар орқали хизмат кўрсатиш-да нақд пулсиз ҳисоб-китоб-лар ҳажмини ошириш, жис-моний шахсларнинг пул маб-лагларини банк айланмалари орқали ўтишини қўшимча рағ-батлантириш масалаларига ҳам жиҳдий эътибор қарати-лмоқда. 2012 йил 1 январь ҳолатига кўра, банк то-монидан тургун савдо, умумий оватланиш ва пуллик хизмат кўрсатиш фаолияти билан банк мижозлари ҳамда банкнинг жамғарма шохоб-чалари, махсус кассалари ва минибанкларда ўрнатилган терминалларнинг умумий сони 4400 тадан, эмиссия қилинган пластик карточка-ларнинг умумий сони эса 213 мингтадан ортгани шундай саъй-ҳаракатлар самара-сидир.

Яна бир янгилик. Банк ахбо-ротлари ҳимоясини кучайтириш мақсадида барча филиаллар «файрволл» хавфсизлик қурил-малари билан таъминланди. Мазкур қурималар имконият-ларидан фойдаланган ҳолда, банкнинг ҳимояланган қўшим-ча корпоратив тармоғи ташкил этилди. Бу эса банкнинг ахбо-рот алминануви жараёнини янада тезлаштириш имконини бермоқда.

Ишончли ва бехатар

Биласиз, банк хизматлари ичиди энг ишончли ва кам ха-тарли тури чакана хизмат ҳисобланади. Шунинг назарда тутилган ҳолда, банк ўзининг чакана хизматлар бозориди-ги фаолиятини доимий кен-гайтириб келмоқда. Депозит-ларнинг сифат таркибини ях-шилаш, жалб қилинган маб-лаглар таркибида муддатли, шу жумладан, узоқ муддатли депозитлар салмоғини кўпай-тиришга алоҳида эътибор қаратилаётгани тўғрисида қўшимча маълумотлар бермоқда.

«Қишлоқ қурилиш банк»:

АСОСИЙ МЕЗОН – ЮРТ РАВНАҚИ, ТУРМУШ ФАРОВОНЛИГИ

Пластик карточкалардаги маблағлар ва уларнинг ҳара-кати билан боғлиқ маълумотлар-ни олиш, бошқариш ишларини кулайлаштириш мақсадида банк филиалларида 600 дан ортиқ картридер қурилмалари банк мижозларига хизмат кўрсатаёт-ган бўлса, банкнинг 27 дон ин-фокиоскида пластик карточка-лар орқали барча турдаги тўлов-ларни 24 соат давомида узук-сиз амалга ошириш имконияти яратилди. Ўтган йили мазкур инфокиосклар орқали жами 720,2 млн. сўмлик тўловлар ўтказилган, ушбу тизимнинг барқарор ривожланаётганидан далолатдир.

Ўтган йил охирида, шунинг-дек, банк мижозларига янада

қулайликлар яратиш учун Ягона умумреспублика процессинг маркази билан ҳамкорликда янги «online» режимда ишлов-чи «UZKART-EMV» тўлов тизими ишга туширилгани аниқ мудоао бўлди. 2012 йил давомида яна 50 минг дон «online» режими-да ишловчи пластик карточкани

эгаллаб турибди. 2011 йил давомида жисмо-ний шахсларга янада қулай, жозибдор бўлган 28 та омон-нат тури амалиётга жорий қилин-ди, банк айланмасига 214,6 млрд. сўм миқдориди-ги бўш пул маблағлари жалб қилинган бўлиб келди. Натijaда омонатчи-ларнинг умумий сони 58813 тага етиб, уларнинг банкдаги қўйил-малари миқдори эса 63,1 млрд. сўмни ташкил этди.

Халқаро пул ўтказмаларига талабнинг изчил ўсиб бораётганли-ги чакана хиз-мат кўрсатишнинг ушбу турига ало-ҳида эътибор қаратишга туртки бермоқда. Айтиш пайтда, банк миж-озларига «Contact», «WesternUnion», «MoneyGram», «Bliko» ва «Азия Экспресс» каби халқаро пул ўтказмалари тизимлари орқали хорижа пул юбориш ёки пул маблағларини олиш учун барча шароитлар яратилган. Банкнинг 42 та халқаро пул ўтказмалари тизими билан ишлаш шохобчаси орқали йил давомида 33,1 млн. АҚШ долларига жўнатма-лар банк мижозларига келиб тушган бўлса, 1,9 млн. АҚШ долларлик ўтказмалар-нинг турли мамлакатларга жўнатилиши таъминлангани шундай дейишимизга асос бўла олади. Мазкур йўналиш-даги иш сифатининг яхшила-ни хориждан келган маб-лаглар ҳажми 25,1 фоизга ошишига, банк даромадлари-нинг эса 43,8 фоизга кўпай-ишига олиб келди.

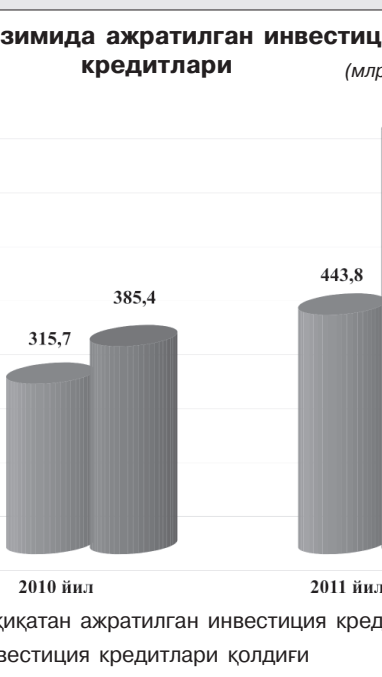
Аҳолига пластик карточка-лар орқали хизмат кўрсатиш-да нақд пулсиз ҳисоб-китоб-лар ҳажмини ошириш, жис-моний шахсларнинг пул маб-лагларини банк айланмалари орқали ўтишини қўшимча рағ-батлантириш масалаларига ҳам жиҳдий эътибор қарати-лмоқда. 2012 йил 1 январь ҳолатига кўра, банк то-монидан тургун савдо, умумий оватланиш ва пуллик хизмат кўрсатиш фаолияти билан банк мижозлари ҳамда банкнинг жамғарма шохоб-чалари, махсус кассалари ва минибанкларда ўрнатилган терминалларнинг умумий сони 4400 тадан, эмиссия қилинган пластик карточка-ларнинг умумий сони эса 213 мингтадан ортгани шундай саъй-ҳаракатлар самара-сидир.

Яна бир янгилик. Банк ахбо-ротлари ҳимоясини кучайтириш мақсадида барча филиаллар «файрволл» хавфсизлик қурил-малари билан таъминланди. Мазкур қурималар имконият-ларидан фойдаланган ҳолда, банкнинг ҳимояланган қўшим-ча корпоратив тармоғи ташкил этилди. Бу эса банкнинг ахбо-рот алминануви жараёнини янада тезлаштириш имконини бермоқда.

Банкнинг капиталлашув даражаси ва депозитлари ҳажмининг муттасил ўсиши кредитлаш имкониятларини янада кенгайтиришга мустаҳ-кам замин яратди. Бошқача айтганда, ўтган йили банк фаолиятининг асосий даро-мад манбаи ҳисобланган банк активлари ҳажми, таркиби ва даромадлигини ошириш, банкнинг инвестициявий фаолиятини кенгайтириш орқали иқтисодиёт тармоқла-рини модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлашга йўналтирилган

Инвестициявий жозибдорлик

Банкнинг капиталлашув даражаси ва депозитлари ҳажмининг муттасил ўсиши кредитлаш имкониятларини янада кенгайтиришга мустаҳ-кам замин яратди. Бошқача айтганда, ўтган йили банк фаолиятининг асосий даро-мад манбаи ҳисобланган банк активлари ҳажми, таркиби ва даромадлигини ошириш, банкнинг инвестициявий фаолиятини кенгайтириш орқали иқтисодиёт тармоқла-рини модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлашга йўналтирилган

Реал сектор корхоналари эътиборда

Иқтисодиётнинг реал сек-тори корхоналарини модерни-зациялаш, техник ва техноло-гик жиҳатдан янгилаш билан боғлиқ инвестициявий лойи-ҳаларни молиялаштириш, худудларда ижтимоий-иқти-содий инфратузилмаларни ривожлантириш, хусусан, кишлоқ жойларда замонавий уй-жойлар барпо этишни ком-плекс молиялаштиришни таш-кил қилиш «Қишлоқ қурилиш банк» фаолиятидаги энг му-ҳим йўналишлардан биридир. Президентимизнинг 2010 йил 29 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2011 йил-ги Инвестиция дастури тўғри-сида»ги қарори бу борада дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда.

Пировардида 2011 йилда ажратилган жами кредитлар-нинг 67,6 фоизи ёки 443,2 млрд. сўми инвестиция мақ-садлари учун йўналтирилди. Биргина ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, худуд-лар саноат салоҳиятини оши-риш лойиҳалар учун ажратил-ган маблағлар 91,0 млрд. сўмдан ортиб кетди. Буларнинг ҳисобига 806 та иш ўрни яра-тилди. Мисол учун, банкнинг молиявий кўмағида «Guliston Baraka Uni Sadaf» корхонаси-да темир-бетон махсулотлари ишлаб чиқариш ўзлаштирил-ган бўлса, «Гўзал Савдо Сер-вис» МЧЖда кишлоқ ҳўжалиги махсулотларини қуриштиш,

узук муддатли инвестиция лойиҳаларини молиялаш ҳажмларини оширишга алоҳи-да эътибор қаратилди. Бу эса қутилган самарани берди: кредит қўйилмалари қолдиғи ўтган йилдагига нисбатан 84,0 фоизга ёки 417,2 млрд.сўмга ортиб, 914,1 млрд. сўмни ташкил қилгани бу-нинг тасдиғидир.

Кредитларнинг асосий қисми — 68,4 фоизи кишлоқ жойларда намуна-вий лойиҳалар асо-сида уй-жойлар қурилиши билан боғлиқ имтиёзли ипотека кредитла-ри улусига тўғри келган бўлса, 9,3 фоизи саноат, 6,5 фоизи савдо ва умумий оватла-ниш, 7,4 фоизи қурилиш, транс-порт ҳамда кишлоқ ҳўжалиги тармоқ-ларига, қолган 8,3 фоизи иқтисодиёт-нинг бошқа соҳа-ларини молиявий қўллаб-қувватлаш-га йўналтирилди.

Кредитларнинг ажратилиши кичик бизнеснинг барча йўна-лишларини қамраб олишга алоҳида эътибор қаратилган-гани, айниқса, эътиборга лойиқ. Мисол учун, бизнес фаолиятини бошламоқчи бўлганларга олдинги йилда-гига нисбатан 2,1 баробар кўп, жами 43,5 млрд. сўмлик, тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш мақсадларига эса 18,6 млрд. сўмлик кредит маблағлари ажратилди.

Кичик бизнес субъектлари-ни рағбатлантиришда банк томонидан турли қўрик-тан-

қадоклаш ҳамда мева-сабза-вотларни сақлашга мўлжал-ланган совутиш қурилмаси ишга туширилди. «Аъло Пар-ранда» ва «Хўжаобод тархон» масъулияти чекланган жами-ятларида молиялаштирилган инвестициявий лойиҳалар ҳам бугунги кунда самараларини бермоқда.

Шу билан бирга, экспорт-чи корхоналар ҳам банкнинг молиявий кўмағида ишлаб чи-қариш ҳажмларини ошириш-га муваффақ бўлаётгани диқ-қатга сазовор. 2011 йилда, масалан, ушбу мақсадларга 7,2 млрд. сўмлик кредитлар ажратилди. Айтилик, «Silver Silk Company» қўшма корхо-наси 10,5 млрд. сўмлик, «Ин-

вестекс» қўшма корхонаси 1,0 млрд. сўмлик, «Барчиной» хусусий корхонасида шунча кредит қўйилмалари маблағ-ларидан унумли фойдаланили-ши тўғрисидаги экспорт салоҳияти янада ошди.

Кичик бизнесга кенг йўл

Иқтисодиётимиз тараққиёт-ида ҳал қилувчи куч сифати-да шаклланган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолиятини мо-лиявий қўллаб-қувватлаш мақсадлари учун ажратилаёт-ган кредитлар миқдори йил-дан-йилга ортиб бормоқда. Жумладан, 2011 йилда соҳа-га йўналтирилган сармоялар аввалги йилдагига нисбатан 90,8 млрд. сўмга ортиб, 178,0 млрд. сўмни ташкил этди. Шунинг ҳисобига янги ишлаб чиқариш ва сервис объектлари ишга туширилиб, 4 833 нафар кишининг банд-лиги таъминланди.

Кредитларни ажратилиши кичик бизнеснинг барча йўна-лишларини қамраб олишга алоҳида эътибор қаратилган-гани, айниқса, эътиборга лойиқ. Мисол учун, бизнес фаолиятини бошламоқчи бўлганларга олдинги йилда-гига нисбатан 2,1 баробар кўп, жами 43,5 млрд. сўмлик, тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш мақсадларига эса 18,6 млрд. сўмлик кредит маблағлари ажратилди.

Кичик бизнес субъектлари-ни рағбатлантиришда банк томонидан турли қўрик-тан-

ловларнинг ташкил этилиши-нинг аҳамияти ҳам катта бўлмоқда. Жумладан, ўтган йили «Энг яхши бизнес режа», «Энг яхши инновацион лойиҳа», «Ишлаб чиқариш со-ҳасидаги энг яхши лойиҳа», «Хизмат кўрсатиш соҳасида-ги энг яхши лойиҳа», «Энг яхши ёш тадбиркор», «Энг яхши аёл тадбиркор», «Энг яхши инвестицион лойиҳа» номинациялари қамраб олинган қўрик-танловлар ғолибларига банк томонидан имтиёзли кредитлар тақдим қилинди.

Келажакка йўналтирилган сармоялар

«Қишлоқ қурилиш банк» кишлоқ аҳолиси турмуш да-ражасини яхшилаш, зона-вий қурилиш материалари-дан фойдаланиб, қўрқам уй-жойлар қуриш, ижтимоий соҳа объектларини барпо этиш, қисқача айтганда, кишлоқлар қиёфасини янада қўрқамлаш-тиришга қаратилган бунёд-корлик ишларини молиялаш-тирувчи етакчи молия муас-сасаси саналади. 2011 йилда

республикамизнинг барча худудларида 7400 та уй-жой қурилишига жами 576,3 млрд. сўм миқдоридида маблағлар йўналтирилгани ҳолда, улар-нинг 211,3 млрд. сўми аҳоли маблағлари ва 365,0 млрд. сўми банкнинг имтиёзли ипо-тека кредитлари ҳисобига тўғри келди. Шунингдек, на-мунавий лойиҳалар асосида-ги уй-жойлар қурилишида иш-тирок этаётган пудратчи кор-хоналарнинг айланма маблаг-ларга бўлган эътиҳини қон-дириш мақсадида 34,9 млрд.сўмлик кредит маблаг-лари ажратилди.

Таъкидлаш керакки, банк маблағларидан ташқари, чет эл кредит линиялари ҳам жалб этилаётгани бу борадаги иш-лар кўламининг янада кенга-йишига хизмат қиляпти. Ма-салан, 2012 — 2015 йилларда намунавий лойиҳалар асо-сида уй-жой қурилиши молиялаш-тириш мақсадлари учун Осиё тараққиёт банкидан 500,0 млн. АҚШ доллари миқдорига узоқ муддатли кредит линиясини жалб қилиш бўйича меморан-дум имзоланган эди. Унга му-вофиқ, 2012 йилда жалб қили-надиган кредит миқдори 160,0 млн. АҚШ долларини ташкил этиши кўзда тутилмоқда.

Халқаро муносабатлар, ўзаро алоқалар

Банк хорижий ва республикамизнинг етакчи молиявий институтилари билан яқиндан ҳамкорлик алоқалари ўнат-гани мижозларга халқаро ҳисоб-китоблар борасида кенг қўламли хизматларни тақдир қилиш имконини бер-моқда. Бундай қулайликлар тўғрисида 2011 йилда 95 110,9 минг АҚШ доллари қийматида импорт шартномалари, 77 398,5 минг АҚШ долларлик экспорт шартномалари асосида банк амалиётлари ба-жарилиди.

Тузилган ташқи савдо шартномалари бўйича жами 15 104,5 минг АҚШ долларлик ва 1 072,8 минг евро миқдоридида аккредитивлар очилиб, улар бўйича ҳисоб-китоблар амалга оширилди. Банк ушбу аккредитивларнинг жами 4 732,9 минг АҚШ доллари тенг қисми бўйича ижро этувчи банк сифатида қатнашган бўлиб, ушбу миқ-дор унинг умумий ҳажмига нисбатан 31 фоизга тенгдир. Бу, ўз навбатида, хорижий ҳамкорларнинг банкга нисба-тан ишончи йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётган-лигини кўрсатади.

Ривожланиш стратегияси

«Қишлоқ қурилиш банк»-нинг стратегик мақсади мо-

Рақамлар ва далиллар (2012 йил 1 июнь ҳолатига кўра)

- Бугунги кунда ОАТБ «Қишлоқ қурилиш банк»нинг 42 та филиали ва 300 дан ортиқ шохобча-си орқали жами 102,0 мингдан ортиқ юридик ҳамда жисмоний шахсларга банк хизматлари кўрсатилмоқда.
- Банкнинг умумий капитали 214,9 млрд. сўмни ташкил этиб, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 17,5 фоизга ёки 31,9 млрд. сўмга ошди.
- Банк устав капитали 171,1 млрд. сўмга, соф активлари 1.254 млрд. сўмга етди.
- Банкнинг кредит қўйилмалари 929,5 млрд. сўмга етказилиб, кредит қўйилмалари қолдиғи 298,1 млрд. сўмга ёки 47,2 фоизга ўсди. Хорижий валютада берилган кредитлар қолдиғи эса 4,06 млрд. сўмни ташкил этди.
- Банкнинг умумий депозит портфелининг ҳажми 976,4 млрд. сўмга, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан депозит қолдиғи 473,2 млрд. сўмга ёки 94 фоизга ўсди.
- Банкнинг соф фойдаси аввалги йилнинг шу давридагига нисбатан 3 млрд. сўмга кўпайиб, 5,8 млрд. сўмни ташкил қилди.
- Банк капиталининг етарлилик коэффициенти 0,26 фоиз, ликвидлик коэффициенти 1,27 фоизга етдики, бу белгиланган мейёрдан анча юқоридир.

Банк матбуот хизмати.

Ноёб турларнинг мангу макони

ривор, 23 тури эса истеъмолга яроқлидир. Қўриқхонада айни ёз кунларида бўлган киши баҳор кайфиятини туйди. Ҳозирги кунда бу ерда 40 га яқин буғу мавжуд бўлиб, шундан 16 боши вольер шароитида парваришланапти. Қолганлари эса табиат кўйида қўйиб юборилди. Яқинда буғулар яна биттага кўпайгани, айниқса, қувонарлидир. Қарийб 14 гектар ерда қадимий турангининг тўп ҳолда сақланиб қолганлиги — “Зарафшон” қўриқхонасининг фахри. Унинг тағассимон барглари кўш нурида жилланиб, кўзларни қувнатади. Умуман олганда, ҳудуд ўсимлик дунёси ўзига хос бўлиб, наботот оламининг 300 га яқин тури учрайдди. Шундан қарийб 60 тури до-

Чилустун тоғ тизмалари, хусусан, унга туташ Белолма тоғида бўлганмиш? Бу ерга келмаган бўлсангиз, она-табиатнинг кўрקי-тароватидан бебаҳра қолибсиз. Сабаби, ушбу тоғ ажойиб манзараси, ноёб наботот ва ҳайвонот олами билан ажралиб туради. Унинг бағрида камёблашиб бораётган йирткич ҳайвонлардан тортиб, беозор жониворларга, минг дардга даво бўладиган гиёҳлару бошқа ҳеч бир жойда учрамайдиган шифобахш бўлоқларга бор. Шу боис мазкур гўшага бир бора келган киши унинг гўзалликларига мафтун бўлиб қолади.

ТОҒ БАҒРИДАГИ «МАРВАРИД»

Хўжабодлик 74 ёшли Фарход ота Хомидов умрининг энг қайноқ йилларини ушбу тоғ дараларида ўтказган. Харсанглари силжитиб, қағир тошларни кўчириб, дарахт кўчатлари ўтказиб, “Имомота” ўрмон хўжалигини яшилликка буркаш унинг кундалик фаолиятига айланган. Натихада тоғу тошлар бағридаги 70 гектардан ортиқ ерда пистазор барпо этилган.

Фарход ота ўғли Умиджон билан бирга аввалига махсус жойда унинг уруғини ундирди, ниҳол барг ёзиб, буй чўзгач, тоғлар бағрига кўчирди.

— Хўжалигимиз яшил ҳудудлари кенгайгани сайин ҳайвонлар, хусусан, қушларнинг тури ҳам кўпайиб борапти, — дея сўхбатга қўшлади ота касбини давом эттираётган, яқинда “Имомота” ўрмон хўжалигига ўрмонбеги этиб тайинланган Умиджон. — Ҳозир бу ерда қирғий, сор, қашқалдоқ, каклик, кумри, қарқуноқ, ёввойи каптар сингари қушлар полапон очиб, беҳавотир кўпаймоқда. Шунинг учун ҳар йили кўплаб мевали ва манзарали дарахт кўчатларини экиб, янги ўрмонзорлар барпо қилиш пайдан бўлаётмиш.

Тепаликка чиқиб, ҳайратга тушасан, киши: унча-мунча жонзот ўрмалаб чиқолмайдиган баландликларда бу дарахтларнинг барқ уриб ўсишининг сирини нимада экан? Бу табиатнинг инъомимиз ёки инсон меҳнатининг маҳсули?

Фарход ота ҳозир ҳам уйда бир зум ўтирмайдди.

Тобора юқорилаб борамиш. Ногаҳон эсан тоғ шамоли димоғимизга

— Асл асал шу гуллardan олинади, — дея новотранг гуллар атрофида гўжон ўйнаётган болариларга ишора қилади Фарход ота. — Мана буни-сининг номи “Кўенқулоқ”. Унинг гули ва уруғи ниҳоятда фойдали. Дамламаси чанқоқни босади, иштаҳани очади, танга қувват бағишлайди.

Тобора юқорилаб борамиш. Ногаҳон эсан тоғ шамоли димоғимизга

Шомурот ШАРАПОВ олган суратлар.

ўткир, ёқимли ва ширин ифори олиб келади. — Бу ёввойи крафт (кашнич)нинг бўйи, — дея ўрмонбеги пойимиздаги гиёҳни кўрсатади. — Уни дарахт соясида қуритиб, чай ўрнида ичиш мумкин.

Тепаликка кўтарилсангиз, нигоҳингиз қияликлардаги бодомзорга тушади. 3,5 гектар майдонда игга тизилгандай бир текис саф тортган ниҳолларни кўкартириб олиш осон кечмади.

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Япония олимлари 600 йиллик нилуфар гули уруғини топиб олишди. Палеоантолог Такаёси Насу бу уруғларни ўстириш учун уларни дағаллашган пустилоқларидан ажратиб, сувга солиб қўяди. Уруғлар 9 кундан сўнг униб, илдири ота бошлади. Йигирма бир кунда эса янги барг чиқариб, хатто гуллайди ҳам.

Энг йўғон дарахт Тропик минтақаларда ўсувчи баобаб дарахти эллик асрача умр кўриб, унинг айланаси 50 метрга етади. Мабодо, бу дарахтнинг ичини ўйиб, сув сақланса, 120 минг литр сув бемалол сиғади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамаси

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 233-52-55;
Котибият 233-10-28; Эълолар 232-11-15.

ОНАЖОНИМ — ТАБИАТ

Деновлик тadbиркор Элдор Бекмулин ўз тажрибасига таяниб, беданачиликни йўлга қўйди. Ҳозирги кунда унинг мўъжазгина фермасида салкам минг бош бедана парваришланмоқда.

Беданачилик — кони фойда

— Беданачилик — ўта нозик юмуш, — дейди Элдор Бекмулин. — Бу қушларнинг парваришлаш учун алоҳида билимга эга бўлиш керак. Масалан, хоналар доимо бир хил ҳароратда, яъни 22-28 даража иссиқ бўлиши лозим. Соҳанинг ўзига хос жиҳатларини тошкентлик ҳамкорларимдан ўрганиб қайтганим фаолиятимизда қўл келаяпти. Айни пайтда беданаларни янада кўпайтириш учун инкубация ташкил қилдик. Мақсадимиз аҳолига шифобахш бедана тухуми ва гўшти-ни етказиб беришдир.

Тиббиётда бедана гўшти ва тухуми табиий дори-дармон сифатида тан олинган. Хусусан, бедана тухумидан ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак яраси, камқонлик, мигрень, бронхит астма, асаб тизимидаги бузилишлар,

Иزلаниш

Шарқ табобатида “келинтили” ўсимлиги кўпгина хасталикларга даво ҳисобланади. Халқимиз уни сувқалампир, сувзамчи деб ҳам атайдди.

“Келинтили” бир йиллик гиёҳ бўлиб, гуллари нуқрасимон ёки пушти рангда, тўп-тўп жойлашган бўлади. Меваси эса тухум шаклида, қора, тўқ жигаррандир. У, одатда, сув ёқасида, шолиторлар четида, намтақ ерларда, денгиз сатҳидан 400 — 2200 метр баландликда ўсади.

Сархил “келинтили”ни уруғи билан бирга янчиб, ундан боғлама тариқасида фойдаланилса, ўс м а л л а р н и сўриб олади,

Дардга дармон «келинтили»

сепкиллари йўқотади. Ўсимликнинг барглари ёки мевасини мол ёғи билан қўшиб, бутка ҳолида қаттиқ ўсмалар ва жароҳатларга қўйиш мумкин. Гиёҳнинг энг уч қисмидан тайёрланган дамлама эса и ч б у р у г , яъни диарейка, меъда-ичак йўли хасталиклари, сурункали кулуж (колит), беланги, шунингдек, бавосилда қўлланилади. Қолаверса, “келинтили”дан темиртки, қичима, мойхўрак сингари тери хасталикларини муолажа қилишда ҳам фойдаланса бўлади. Ҳозирги за-

— Бедана тез кўпаядиган паррандалардан, — дейди ферма ходими Исомиддин Шаропов. — Инкубация шароитида 17 кунда тухумдан жўжа очиб чиқса, 45-60 кунда тухумга киради. Бу беданачилик сердаромад соҳа эканлигидан далолатдир. Мухими, бедананинг тана ҳарорати 42, ошқозон ҳарорати эса 46-48 даражада бўлгани учун унча-мунча инфекция унга яқин йўламайди.

Ҳозирги кунда тadbиркорлар япон бройлер беданасини кўпайтириш, бедана тухуми ва гўшти етказиб беришга ихтисослаштирилган дўконни, шунингдек, парҳез таомлар тайёрладиган ошхонани ишга тушириш ҳаракатиди.

Мамалятимизда тadbиркорлик ҳаракати қўллаб-қувватланиб, уларга қўллаб имтиёзлар берилётгани Элдор Бекмулин сингари юртдошларимиз ишбилармонлик иқтидорининг юзага чиқишига, истеъмол бозорини турфа маҳсулотлар билан тўлдиришга хизмат қилаётгани қувонарлидир.

Нормурод ТЕМИРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Сахро ошуфтаси

Бугунги кунда ушбу ноёб жониворлар дунёнинг атиги бешта мамлакатига — Ўзбекистон, Россия, Қозоғистон, Туркменистон ва Мўғулистонда сақланиб қолган. Бироқ уларнинг сони кейинги йилларда кескин камайиб кетаётгани таъшиланарлидир. Маълумотларга қараганда, айни пайтда сайгоқларнинг 1990 йилдаги умумий сонидан 5 фоизигина сақланиб қолган, холос.

Сахро кенгликларида яшагача мослашган бу жониворлар табиат инжиқликларидан эмас, балки одамзоднинг ҳақалак отган нафси тўғрисида қирғилиб кетаятгани аянчлидир.

Маҳаллий тилда “оқ куйруқ” деб аталадиган сайгоқлар мамлакатимизнинг Устюрт кенгликларида кўним топган. Ушбу сахро гўзаллигини ўзига хос жиҳат тухиди хартумга ўхшаш калта бурнидир. Олимлар эфиррофича, бу — узок даврлик эволюция ҳосиласи. Ўзтиборлиси, беозор жонивор емиш танламайди. Пода-пода бўлиб, чўл узра кунига юзлаб километр йўл босаркан, дуч келган ўтўланни еб кетаяпти.

— Ўзбекистонда сайгоқларни асраш, улар яшаб, кўпаядиган ҳудудларни муҳофаза қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда, —

дейди Қорақалпоғистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси бўлим бошлиғи Бўронбой Ибрагимов. — 1991 йили Устюртда 1 миллион гектар майдонга ағаллаган “Сайгачи” давлат буюртма-хонаси ташкил этилган бу борадаги ишлар самарадорлигини оширди. Бу ерда кийикларнинг камёб турини сақлаб қолиш, уларни кўпайтириш устида изланишлар олиб борилапти. Бунда, айниқса, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 19 сентябрдаги “2008 — 2012 йилларда Ўзбекистон Республикасининг атроф-муҳитини муҳофаза қилиш ишлари Дастури тўғрисида”ги қарори муҳим омил бўлмоқда.

2010 йили юртимизда 2000 тадан то 3000 тагача сайгоқлар қишлагани кузатишган. Энг сўнгги маълумотга кўра, Устюртнинг Қорақалпоғистон Республикасидаги қисмида 1217 бош сайгоқ мавжудлиги қайд этилган, холос. Уларнинг бундай тез суръатларда камайиб бораётганининг асосий сабаби ноқонуний равишда овлашдир.

Сайгоқ миллий ва халқаро “Кизил китоб”га киритилган бўлиб, уни овлаш 1992 йилдан бошлаб қатъиян ман қилинган. Бироқ улар қимматбаҳо шохлари ва лаззатли гўшти учун браконьерларнинг ўлжасига айланмоқда.

— Жорий йилнинг ўзида сайгоқларни овлаш бўйича 2 та ҳолат аниқланди, — дейди Қорақалпоғистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси инспекцияси раҳбари Ж. Мусаев. — Қонуنبўзарлар маъмурий жавобгарликка тортилиб, улардан 250 минг сўм жарима ундирилди.

Мутахассисларнинг айтишича, сайгоқларнинг катта қисми турли табиий офатлар оқибатида ҳалок бўлган пайтларда ҳам уларнинг подаси тезда тикланган. Аммо инсон омили таъсирида беозор жониворларнинг кўпайиши қийин кечмоқда. Шундай пайтда қўқсинг тўлиб, ҳайқириб юборасан: сахро гўзалига озор берманг, одамлар! Бу ноёб жониворни асраб-авайлайлик, токи улар юртимизда яна минглаб йиллар умргузaronлик қилсин!

Ҳидоят АҲМЕДОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ўқинг, қизик! Ёғоч эмас, нақд пўлат

Дунёда Шмидт қайинининг қаттиқлигига тенг келадиган дарахт йўқ. “Темир қайин” деб аталуви бу дарахт намунаси Приморье ўлкасидаги “Кедровая Пады” қўриқхонасида парваришланади. Мазкур дарахтнинг ёғочини чўндан бир ярим баробар қаттиқлиги боис баъзида ундан металл ўрнида фойдаланилади. Метинисол бу дарахт 400 йилгача умр кўради.

«Сайёҳ» ўсимлик

Жанубий Америкада учровчи “селагинелла” ўсимлиги қурғоқчиликка жуда эҳтиёткор. Яъни бундай пайтларда у илдишларини сўғуриб, думалоқ шаклга кириб олади. Ва думалаб-думалаб намли жойни топгач, яна илдишларини ёйиб, тупроққа ўрнашган ҳолда ўсаяверади.

Бош муҳаррир ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 654. 90 424 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нарҳда.

Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтариб қўйилмайди. Реклама материаллари учун тахририят жавобгар эмас.

Газета тахририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғоев томонидан сақфаланди.

• МАНЗИЛИМИЗ: 100000. Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи котиб — Ф. Бўтаев. Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров. Навбатчи — Ф. Шералиев. Мусахҳиҳ — С. Исмолов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 20.50 Топширилди — 21.40 1 2 3 4 5